

**T.C.
CUMHURBAŐKANLIĐI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĐÜ
Program Geliştirme Daire Baőkkanlıđı**

**SÖZLEŞMELİ KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİNE YÖNELİK
MESLEĞE HAZIRLIK UZAKTAN EĞİTİM PROGRAMI**

Ankara-2021

Bu programın hizmet içi eğitimlerde uygulanması, Başkanlık Makamının 05.04.2021 tarihli ve E-1211193 sayılı onayı ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	4
I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	5
II. PROGRAMIN GENEL KAZANIMLARI	5
III. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI.....	6
IV. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU (1. Modül: Temel Alan Yeterlikleri).....	7
V. DERSLER, KONULAR, KAYNAKLAR VE AÇIKLAMALAR TABLOSU	8
1. KUR'AN-I KERİM.....	8
A. KUR'AN-I KERİM'İ YÜZÜNE OKUMA.....	8
B. KUR'AN-I KERİM'İ EZBERE OKUMA	10
C. TECVÎD VE TALÎM UYGULAMALARI	12
2. KUR'AN MEÂLİ.....	15
3. İLMİHAL	16
4. HİTABET	18
5. BAŞKANLIK TEŞKİLATI VE MEVZUATI	20
V. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU (2. Modül: Özel Alan Yeterlikleri).....	21

GİRİŞ

Toplumun din konusunda aydınlatmakla görevli olan Diyanet İşleri Başkanlığımız, din eğitimi ve din hizmetlerinin etkin, verimli, kaliteli ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek nitelikte yürütülebilmesi için personelinin bilgi ve becerilerini geliştirmek, mesleği ile ilgili yeni gelişmelere uyumunu sağlamak amacıyla hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlemektedir. Bunlardan biri de sözleşmeli personele yönelik mesleğe hazırlık amacıyla gerçekleştirilen hizmet içi eğitimlerdir.

Sözleşmeli personel eğitimi, görevlinin bağlı bulunduğu kurum veya kuruluşu tanınmasına, görevlerini, hak ve sorumluluklarını, teşkilatını ve ilgili mevzuatı bilmesine katkı sağlaması bakımından önemlidir. İlgili eğitim neticesinde personel, görev mahallinde karşılaşılabileceği olumsuz durumlar konusunda donanımlı hale gelmektedir. Aynı şekilde bu eğitim, yürüteceği hizmetle ilgili personele ufuk çizmesi, görevlinin kurumuyla sağlıklı iletişim kurabilmesi, kurumsal ilişkiler ve hizmet hayatı ile ilgili planlamalar yapmasına olanak vermektedir. Bu ve benzeri hususlar sebebiyle diğer sözleşmeli personelde olduğu gibi Kur'an kursu öğreticilerine yönelik mesleğe hazırlık eğitim programlarının da olabildiğince görev mahallinde ihtiyaç duyulacak unsurları barındırması önem arz etmektedir.

Başkanlığımız, yaygın din eğitimi faaliyetlerinin önemli bir kısmını Kur'an kursları aracılığıyla yürütmektedir. Muhatap kitle çeşitliliği bakımından 'yediden önce de yetmişten sonra da' diyebileceğimiz her yaş ve gruptan insana hizmet veren Kur'an kursları, toplumun manevi hayatına yön vermenin yanı sıra imam-hatip liseleri ve ilahiyat fakülteleriyle birlikte Başkanlığımız insan kaynağının yetiştiği önemli eğitim kurumlarından biridir.

Kur'an-ı Kerim, itikat, ibadet, ahlak ve Hz. Peygamberin (s.a.s) hayatıyla ilgili bilgi, beceri ve bilinç düzeylerinin geliştirilmesi gibi her bir kazanımıyla din eğitimi, gerek öğreten gerekse öğrenen için değerli bir faaliyettir. Bununla birlikte din eğitiminin sahil bilgiye dayalı ve doğru yöntemlerle sunumu öğretici açısından büyük sorumluluk gerektiren bir alandır.

Hafızlık eğitimi kursları, yaz Kur'an kursları, ihtiyaç odaklı Kur'an kursları, 4-6 yaş grubu Kur'an kursları gibi yaygın din eğitimi faaliyetleri; program, muhatapların öğrenme biçimleri, eğitim geçmişleri, hazır bulunuşluk düzeyleri bakımından oldukça farklı bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla din eğitiminin, böylesine geniş bir yelpazeye sahip muhatap kitleye etkin ve doğru yöntemlerle sunumu farklı yeterliklere sahip olmayı gerektirmektedir. Bu sebeple Kur'an kursu öğreticilerimize eğitim bilimleri alanındaki gelişmeler başta olmak üzere, günün gelişen ve değişen şartları doğrultusunda hizmet içi eğitimler düzenlenmesi sürekli bir ihtiyaç olarak kendini göstermektedir.

Öğreticilerin bilgi ve becerilerini geliştirmek, kıraatlerindeki eksikliklerini gidermek, görev bilincini artırmak, din eğitimi ve öğretiminin gerektirdiği donanıma sahip olmalarını böylece toplum tarafından gösterilen teveccühe en ileri düzeyde cevap verecek şekilde mesleki formasyonlarına katkıda bulunmak amacıyla hazırlanan “Sözleşmeli Personele Yönelik Mesleğe Hazırlık Eğitim Programı (Kur’an Kursu Öğreticileri)” temel alan yeterlikleri dikkate alınarak Kur’an-ı Kerim, Kur’an Meali, İlmihal ve Hitabet derslerini kapsayacak şekilde covid-19 ve uzaktan eğitimin sınırlılıkları çerçevesinde yeniden güncellenmiştir.

Kur’an kursu öğretmenlerinin Başkanlıkça belirlenmiş özel alan yeterlikleri ile 4-6 yaş Kur’an kursu eğitim programlarında yer alan yeterliklerine yönelik “Öğretmenlik Mesleğine Giriş”, “Sınıf Yönetimi”, “Ölçme ve Değerlendirme”, “Materyal Geliştirme”, “Çocuk Gelişimi” gibi derslerin yer alacağı mesleğe hazırlık -özel alan yeterlikleri programı ayrıca planlanacaktır.

I. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Kur’an kursu öğretmenlerine yönelik hazırlanan mesleğe hazırlık eğitim programı ile personelin;

1. Görevinin gerektirdiği bilgi, beceri ve formasyona sahip olması,
2. Görev şuru ve kurumsal aidiyet bilincinin artırılması,
3. Başkanlık teşkilatını tanınması,
4. Yaygın din eğitiminin etkin yürütülmesinde, sürece etki eden hususlarla ilgili farkındalık kazanması,
5. Öğretim yöntem ve teknikleri konusunda bilgi ve beceri sahibi olması,
6. Ana hatları ile mevzuat bilgisine sahip olması amaçlanmaktadır.

II. PROGRAMIN GENEL KAZANIMLARI

Bu programı başarı ile tamamlayan kursiyer;

1. Kıraat ilminin tarihî gelişimini ve kıraatle ilgili temel kavramları bilir.
2. Âsım Kıraatinin temel özelliklerini kavrar.
3. Kur’an harflerini mahreçlerine ve sıfatlarına uygun olarak seslendirir.
4. Tecvîd kurallarını bilir ve uygular.
5. Kur’an-ı Kerim’i talim usûllerine ve tecvîd kurallarına göre okur.
6. Kur’an tilavetinde sesini doğru kullanır.
7. Kur’an meali ile ilgili programda yer verilen sûrelerin anlamlarını bilir.
8. Kur’an-ı Kerim ve dini bilgiler eğitim-öğretim ilke, yöntem ve tekniklerini bilir.
9. Yaygın din eğitiminin temel özelliklerini kavrar.
10. Eğitim-öğretimdeki başarının “öğretmeyi bilmek” ile ilişkisini kavrar.
11. Süreç yönetimi, sınıf yönetimi, öğretim yöntemleri, ölçme-değerlendirme vb. konuları bilir.

12. Eğitimin başarısında bireyi tanıma, etkili iletişim ve rehberliğin önemini kavrar.
13. Bireyin bilişsel, duyuşsal, sosyal, dini vb. gelişim basamaklarını bilir.
14. Başkanlığımızca yaygın din eğitimine yönelik hazırlanan program ve materyalleri tanır.

III. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI

1. Program uzaktan eğitim yoluyla uygulanacaktır.
2. Programın uygulanmasında “Dersler ve Krediler Tablosu” esas alınacaktır.
3. Haftalık ders dağılımı; kurs süresi, ders kredileri, kursiyer düzeyi gibi hususlar göz önünde bulundurularak dengeli bir şekilde yapılacaktır.
4. Kursiyerlerin Kur’an kursu öğreticisi olduğu hususu daima göz önünde bulundurulacak; eğitim-öğretim ortamı yapılandırılırken her bir konu “kime, neyi, ne kadar ve nasıl” sorularına cevap verecek çerçevede öğretim boyutu ile ilişkilendirilecektir. Böylece öğreticilerin din eğitim ve öğretiminde göz önünde bulundurmaları gereken hususlarda bilgi ve bilinç kazanmaları sağlanacaktır.
5. Eğitimde kullanılacak yöntem ve tekniklerde işlevsellik esas alınacaktır.
6. Yapılan eğitim etkinliklerinde zamanı verimli kullanma ilkesi daima göz önünde bulundurulacaktır.
7. Programın hedef ve kazanımlarının gerçekleştirilebilmesi için her bir öğrenme alanının alan uzmanları tarafından verilmesi sağlanacaktır.
8. Kursiyerlerin gelişim düzeyleri takip edilerek, yeterli olmadıkları hususlar kendilerine fark ettirilecektir. Kurs başında bu amaca yönelik, teknik imkânlar ölçüsünde kursiyerlerin hazır bulunuşluk durumları kayıt altına alınacaktır.
9. Kur’an-ı Kerîm, hitabet gibi uygulama ağırlıklı alanlara yönelik her bir kursiyerin gelişim düzeyleri öğretici tarafından takip edilecektir.
10. Eğitimin bir süreç olduğu ilkesinden hareketle kursiyerlerin zaman içerisindeki ilerlemeleri dikkate alınacak, öğretim hedef ve beklentileri bu ilke doğrultusunda belirlenecektir.
11. Eğitim-öğretim sürecinde konuya uygun görsel-işitsel çeşitli araç-gereçlerden yararlanılacaktır.
12. Öğrenme etkinliklerine mümkün olduğunca bütün kursiyerlerin aktif katılımı sağlanacaktır.
13. Öğrenme-öğretme yöntem ve tekniklerinin bütün kursiyerlerin ihtiyaç ve becerilerine uygun olmasına özen gösterilecektir.
14. Öğrenmenin bütün aşamalarında uygun ölçme ve değerlendirmelere yer verilecektir.
15. Kursiyerlerin gelişim düzeyine uygun, ilgi ve deneyimlerini gözeten, öğrendiklerini uygulayabilmelerine imkân veren kursiyer takip cetveli geliştirilerek kullanılacaktır.
16. Tespit edilen ayet ve hadislerin kursiyerler tarafından ezberlenmesi sağlanacaktır. Söz konusu ayet ve hadislerin ezber takibi ise belirlenen bir eğitim görevlisi tarafından yürütülecektir.

IV. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU (1. Modül: Temel Alan Yeterlikleri)

S. N	DERSLER		SAAT
1.	Kur'an-ı Kerim	Kur'an-ı Kerim'i Yüzüne Okuma (24 Saat)	48
		Kur'an-ı Kerim'i Ezbere Okuma (16 Saat)	
		Tecvit ve Talim Uygulamaları (8 Saat)	
2.	Kur'an Meâli		8
3.	İlmihal		16
4.	Hitabet		4
5.	Başkanlık Teşkilatı ve Mevzuatı		4
TOPLAM			80

V. DERSLER, KONULAR, KAYNAKLAR VE AÇIKLAMALAR TABLOSU

1. KUR'AN-I KERİM

A. KUR'AN-I KERİM'İ YÜZÜNE OKUMA

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
24	▪ Enfâl Sûresi ▪ Hûd Sûresi ▪ Yûsuf Sûresi ▪ Kehf Sûresi ▪ Kâf Sûresi ▪ Kıyâmet Sûresi	▪ DİA, “Kıraat” maddesi, cilt, 25, s. 426-433. ▪ DİA, “Tilavet” maddesi, cilt, 41, s. 155-157. ▪ Abdurrahman ÇETİN, Kur'an Okuma Esasları. ▪ İsmail KARAÇAM, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri.	✓ Kur'an-ı Kerim'i yüzünden okurken tilavete tahkik usûlüyle başlanır. Tahkik usûlünde küçük hataların dahi kolaylıkla ortaya çıkacağı düşünülerek, harflerin mahreçlerindeki ve kelimelerin telaffuzlarındaki hataların düzeltilmesine çalışılır. Harfler arasındaki ses uyumunun sağlanmasına dikkat edilir. ✓ Yüzüne okuyuşlarda tilavete hangi usûlle başlanmışsa tilavet boyunca aynı usûlün ölçüleriyle devam edilmesi ilkesine özen gösterilir. ✓ Kur'an-ı Kerim'in mevlid, ilahi, kaside gibi dini musikî formlarından farklı, kendine has bir okunma tavrının olduğu vurgulanır. ✓ Nitelikli bir okuyuşta ses ve nefesi doğru kullanma, okuyucunun kendi sesini tanımasının, gırtlak yapısı ve ses aralıklarının farkında olmasının önemi belirtilir

			✓ Kur'an tilavetinde, ihlas ve samimiyetten ayrılmamak, mütevazı bir okuyuş benimsemek, özgün olmak/örnek alınan okuyucuyu birebir taklitten kaçınmak, gösterişten uzak durmak, ses ve nefes gösterisi yapmamak gibi tilavet adabı ilkelerine vurgu yapılır. ✓ Medlerin kendi aralarında nasıl ölçülü icra edileceği üzerinde durulur. Buradaki ölçüler ve yapılan hatalar uygulamalı olarak öğretici tarafından gösterilir. Daha sonra kursiyerlerden birinin okuması sağlanarak diğer kursiyerlerden bu okuyuştaki hataları bulmaları istenilir. Ders esnasında hatalar öğretici tarafından tashih edilerek hatalı okunan kelime hep birlikte düzeltilmiş şekliyle okunur. ✓ Kursiyerin tecvid ve talim uygulamaları dersinde dikkat çekilen hususları yüzüne okuyuşuna yansıtmasına özen gösterilir. ✓ Her derste kısa da olsa kursiyerlerin tamamına okuma fırsatı verilir. ✓ Kursiyerlere talim üzere yüzüne okuma etkinlikleri kapsamında örnek okuyuşlar dinletilir. Bu hususta

			Başkanlığımız web sayfası Kur'an-ı Kerim portalından yararlanılabilir.

B. KUR'AN-I KERİM'İ EZBERE OKUMA

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
16	A. Ezbere Okuma ▪ Bakara Sûresi, 1-5; 255. ▪ Bakara Sûresi, 285-286. ▪ Haşr Sûresi, 22-24. ▪ Duha-Nas Arası Sûreler ▪ Yâsîn Sûresi ▪ Mülk Sûresi ▪ Nebe' Sûresi ▪ Fetih Sûresi ▪ Hucurât Sûresi ▪ Rahmân Sûresi B. Konularına Göre Aşr-ı Şerifler ▪ Kıraat: Neml 89-93; Fâtır 27-32. ▪ Hac ve İnfak: Bakara 197-199; Âl-i İmrân 92-97. ▪ Şehitlik: Âl-i İmrân 169-173. ▪ Cenaze-Vefat: Bakara 153-157. ▪ Birlik-Berberlik: Âl-i İmrân 102-109.	▪ Abdurrahman ÇETİN, Kur'an Okuma Esasları. ▪ İsmail KARAÇAM, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri.	✓ Kursiyerlerden hafız olanlar, hızlarını pekiştirme noktasında öğreticiler tarafından motive edilirler. Bu bağlamda kursiyerlerin eşleştirilerek ders dışı zamanlarda hafızlıklarını birbirlerine dinletmeleri sağlanabilir. ✓ Ezbere okunacak yerler, önce tahkik/tedvir usûlü ile okunarak yapılan hatalar düzeltilir. Sonra tedvir veya hadr usûlüyle kursiyerlerin ezberleri dinlenir. ✓ Hatalı okuma ihtimali olan kelimeler tahtaya yazılarak birlikte seslendirilir. Ayrıca kıraati düzgün olan okuyuculardan örnek tilavetler dinletilir. ✓ Kursiyerin tecvid ve talim uygulamaları dersinde dikkat çekilen hususları ezber okuyuşuna yansıtmasına özen gösterilir. ✓ Konularına göre aşr-ı şeriflerle ilgili örnek liste kursiyerlerle paylaşılarak farklı konulardan olmak üzere kursiyerlerin her hafta bir aşr-ı şerif hazırlayıp okumaları sağlanır. Tilavet örneği sınıfta birlikte değerlendirilir.

	▪ Mübarek Gün ve Geceler • Mevlid-i Nebi: Ahzâb 40-48, Fetih 27-29. • Miraç Kandili: İsrâ 1-10. • Berat Kandili: Duhân 1-8. • Kadir Gecesi: İsrâ 78-84. • Regaip Kandili: Âl-i İmrân 190-194.		✓ Aşır okuma tavrı ile ilgili bilgiler verilerek örnek çalışmalar yapılır. ✓ Aşır olarak okunacak bölümlerin; anlamı, tecvidleri, vakf ve ibtida yerleri, sesin nerede yükseltilip nerede düşürüleceği gibi hususlar göz önünde bulundurularak hazırlanması ve okunması sağlanır. Ayrıca konuya uygun aşır seçiminin önemi vurgulanır.

C. TECVÎD VE TALÎM UYGULAMALARI

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
8	A. Kur'an-ı Kerim Okumaya Giriş ▪ Kıraatle İlgili Temel Kavram ve Bilgiler ▪ Âsım Kıraati'nin Ayırt Edici Özellikleri ▪ Tilavet Usûlleri ve Özellikleri B. Tecvid ▪ Tecvidin Tanımı ve Amacı ▪ Harfler ve Özellikleri ▪ Harflerin Mahreçleri ▪ Harflerin Sıfatları ▪ Harflerin Seslendirilmesi ▪ Medler • Aslî Med-Fer'î Med ▪ Fer'î Medler • Medd-i Tabii • Medd-i Muttasıl • Medd-i Munfasıl • Medd-i Ârız • Medd-i Lâzım	▪ Abdurrahman ÇETİN, Kur'an Okuma Esasları. ▪ İsmail KARAÇAM, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri. ▪ Davut KAYA, Tecvitli Kur'an Okuma Rehberi.	✓ Kıraatle ilgili kıraat, tilavet, rivayet, tarik vb. temel kavramlar ve kıraat imamları hakkında kısa bilgiler verildikten sonra Âsım Kıraatı Hafs Rivayetinin temel özellikleri ile ilgili bilgiler verilir. Bu anlamda Kur'an'ın kitabeti, çoğaltılması, harekelenmesi gibi Kur'an tarihi ile ilgili temel bilgiler verilir. ✓ Tilavet usûlleri konusu işlenirken tahkik, tedvir ve hadr usûllerinin med-ğunne ölçüleri hakkında bilgi verildikten sonra bu ölçülerin okuyucuda yerleşmesi için yeterli uygulama yapılır. Okuyuşlarda, tilavete hangi usûlle başlanmışsa tilavet boyunca aynı usûlün ölçüleriyle devam edilmesi ilkesine özen gösterilir. ✓ Tecvid kurallarının işlenişinde salt ve uzun teorik anlatımlardan kaçınılır. Kurallar teorik olarak özlü bir anlatımdan sonra kısa sürelerin taliminde uygulamalı olarak işlenir. ✓ Her bir harfin kendi mahrecinden çıkarılmasına dikkat edilir. Harf talimi yaptırılırken harflerle ilgili

• Medd-i Lîn ▪ İdğamlar • İdğam-1 Misleyn • İdğam-1 Mütecaniseyn • İdğam-1 Mütekaribeyn ▪ Sâkin Nûn'un Hükümleri • İdğam-1 Maalğunne • İdğam-1 Bilağunne • İklab • İhfâ • İzhar ▪ Lâm-1 Tarifin Hükümleri • İdğam-1 Şemsiyye • İzhar-1 Kameriyye ▪ Râ'nın Hükümleri ▪ Lafzatullah'ın Okunuşu ▪ Kalkale ▪ Sakin Mim'in Hükümleri • İdğam-1 Misleyn Maalğunne		yaygın hatalara dikkat çekilir. Telaffuzu zor ve hatalı okuma ihtimali yüksek olan harfler üzerinde ayrıca durulur. ✓ Harflerin isti'la, şiddet, tefhim, istitâle gibi öne çıkan zıt ve müstakil sıfatları üzerinde özellikle durulur. Kalın sesli harflerin ince sesli harflerden sıfat yönüyle nasıl ayrıldığı örneklerle anlatılır. ✓ Harflerin fetha, kesre ve zammeli, medli, şeddeli ve sakin halleri olmak üzere farklı durumlarda kazandığı ses özelliklerine dikkat çekilir. Doğru ve yanlış telaffuzlar karşılaştırmalı olarak gösterilir. ✓ Vakıf ve ibtidânın temel kurallarına işaret edilir, bu konuda yapılan yaygın hatalara dikkat çekilir. ✓ Harf değişikliği, hareke hataları, sakin harfe hareke verme, medleri fazla çekme, med olmayan yerleri uzatma, ğunne hataları, kalın sesli harflerle ince sesli harfler yan yana geldiğinde ses transferi yapma, hemze hataları başta olmak üzere, idğam, izhar, ihfâ gibi temel tecvid kurallarının uygulanmasında yapılan yaygın hatalar üzerinde durulur.

• İhfâ-i Şefevî • İzhar-ı Şefevî ▪ Sekte ▪ Zamir ▪ Özel Tilavet Kuralları (İmâle, İşmâm vb.) ▪ Vakf ve İbtidâ ▪ İstiâze, Besmele ve Tekbir'in Okunuşu İle İlgili Kurallar ▪ Kur'an Tilavetinde Yapılan Yaygın Hatalar C. Kısa Sûrelerin Talimi ▪ Fatıha Sûresi ▪ Duhâ-Nâs Arası Sûreler		✓ Kur'an tilavetinde tecvid kurallarından taviz verilmemesi, harflerin mahreç ve sıfat değerlerinde aşırılık ya da ihmalden uzak durulması gibi ilkeler vurgulanır.

2. KUR'AN MEÂLİ

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
8	▪ Kur'an-ı Kerim'in Ana Konuları ▪ Meâllerden Yararlanma Esasları ▪ Meâl Okuma İlkeleri ▪ Fatiha Sûresi'nin Meâli ▪ Duhâ-Nâs Arası Sûrelerin Meâli ▪ Bakara Sûresi, 1-5; 255; 285-286. Ayetlerin Meâli ▪ Haşr Sûresi, 22-24. Ayetlerin Meâli	▪ Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri.	✓ Kur'an'ın ana konuları bağlamında Allah, peygamberlik, insan, toplum, varlık, bilgi, dua ve ibadetler, iman, ahlak, ahiret, kıssalar gibi Kur'an'ın muhtevası ve ana hedefleri hakkında örnek ayetler ışığında kısa bilgiler verilir. ✓ Kur'an'ın doğru anlaşılması ve yorumlanmasında sebep-i nüzul, bağlam, anlam bütünlüğü vb. ilkeleri dikkate alınmanın önemi vurgulanır. ✓ Meal çalışmalarında, meal okuma ilkeleri konusunda dikkat çekilen hususlar göz önünde bulundurulur. ✓ Konular işlenirken gramer konularına girmekten kaçınılır. ✓ Konu-kredi dengesi göz önünde bulundurularak müfredatın planlanan zamanda bitirilebilmesi için kursiyerlerin derse hazırlıklı gelmeleri sağlanır.

3. İLMİHAL

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
16	▪ İbadet ▪ Temizlik ▪ Abdest ▪ Teyemmüm ▪ Gusül ▪ Namaz ▪ Oruç ▪ Zekât ▪ Hac ▪ Kurban ▪ Yemin ▪ Adak ▪ Helaller ve Haramlar ▪ Güncel Dini Konular	▪ Lütfi Şentürk-Seyfettin Yazıcı, İslam İlmihali. ▪ Mehmet Keskin, Şafii Fıkhı. ▪ Komisyon, Sorularla İslam, DİB Yayınları.	✓ Kursiyerler Diyanet İşleri Başkanlığı'nın tek ciltlik İslam İlmihalinin tamamını bitirmeleri konusunda teşvik edilir. ✓ Konuların detaylandırılmasında kursiyerlerin ihtiyaç ve beklentileri göz önünde bulundurulur. ✓ Konuların belirlenen sürede bitirilebilmesi için dersin kredisi de göz önünde bulundurularak sunum, ev ödevi vb. eğitim-öğretim yöntemlerinden yararlanılır. ✓ Konular işlenirken öğretici gözetiminde müzakere edilmeye ihtiyaç duyulan meseleler üzerinde ayrıca durulur. ✓ Ders işlenirken salt teorik bilgi öğretiminden ziyade bilginin anlamlandırılması hedeflenir. ✓ İbadet, muâmelât ve ahvâl-i şahsiyye gibi günlük dini hayatı doğrudan ilgilendiren konularda farklı mezheplerin görüşlerine atıflar yapılır. Özellikle ibadet konularında Hanefi ve Şafii mezhepleri arasındaki görüş ve uygulama farklılıklarına değinilerek, İslam düşünce tarihindeki yorum farklılıklarının bir ayrılık değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulur.

			✓ Kursiyerlere güncel dini meselelerle ilgili Din İşleri Yüksek Kurulu karar ve mütalaalarından yararlanma, Başkanlığımızca gerçekleştirilen ulusal/uluslararası ilmi toplantıların açılış konuşmaları ve sonuç raporlarında konu edilen hususlarla Başkanlığımız faaliyetlerine yönelik güncel gelişmeleri resmi web sitesi üzerinden takip etmenin önemi ile ilgili bilinç kazandırılır. ✓ Çerçeve esnek program anlayışı gereği farklı sosyo-kültürel bölgelerde görev yapan kursiyerlerin muhatapların ilgi, ihtiyaç ve beklentilerine cevap verebilmeleri için ilmihal konularının detaylandırılması Şafii ilmihalinde yer alan konular dikkate alınarak da yapılabilir.

4. HİTABET

KREDİ	KONULAR	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
4	A. Hitabet ve Dini Hitabet Kavramları ▪ Dini Hitabet ve Önemi ▪ Dini Hitabet Çeşitleri ▪ Dini Hitabetin İlkeleri ▪ Vaaz • Tanımı • Duaları • Hazırlanması ve Sunumu • Vaaz Değerlendirme İlkeleri B. Dualar, Merasimler ve Gündemli Konuşmalar ▪ Dualar • Hatim Duası • Ezan Duası • Yemek Duası • Cenaze Duaları vd.	▪ Komisyon, Din Görevlisi Rehberi, DİB Yayınları. ▪ İsmail Lütfi Çakan, Dinî Hitabet (Çeşitleri, İlkeleri, Örnekleri).	✓ Hitabet ve dini hitabet kavramları açıklanarak, hutbe ve vaaz gibi dini hitabet türleri hakkında bilgi verilir. ✓ Dini hitabette doğru konu seçimi, kaynak kullanımı, anlaşılır bir dil kullanma, muhatap kitleyi tanıma gibi ilkeler üzerinde durulur. ✓ Dualarda makamsız, düz bir okuyuş tercih edilerek harflerin doğru bir şekilde telaffuzuna özellikle vurgu yapılır. Bu esnada sesin nasıl ayarlanması gerektiği, kelimelerde hangi durumlarda ve nerelerde vurgu yapmanın doğru olacağı öğretici tarafından gösterilir. Bu duaların meclisin durumuna göre fazla uzatılmaması hususu ayrıca ifade edilir. Program veya merasimlerin içeriğine uygun olarak Arapça duaların yanında Türkçe dualara da yer verilir. ✓ Her kursiyer, programda yer verilen merasimlerin icrası, yapılabilecek dualar ve bu merasimlere uygun 10-15 dakikayı geçmeyen konuşmalar hazırlar ve bu konuşmaları irticalen yapma becerisi kazanır. Ayrıca

	▪ Dini Merasimler (Kandiller, icâzet merasimleri, düğün, cenaze vb.)		taziye gibi özellik arz eden durumlarda icra edilecek merasimlerde göz önünde bulundurulması gereken ilkelere vurgu yapılır. ✓ Dini gün/geceler başta olmak üzere yapılacak dini merasim ve organizasyonların fıkha uygunluk yanında başından sonuna kadar tüm yönleriyle amacına uygun bir şekilde kurumsal imaj, etik ve estetik kaygı gözetilerek yerine getirilebilmesi için empati, nezaket, kılık-kıyafet, zaman yönetimi gibi usule ilişkin temel ilke ve kurallara dikkat çekilir. ✓ Vaaz hazırlama, sunma ve değerlendirilmesinde dikkat edilmesi gereken hususlara değinilir.

5. BAŞKANLIK TEŞKİLATI VE MEVZUATI

KREDİ	KONU	KAYNAKLAR	AÇIKLAMALAR
2	A. BAŞKANLIK TEŞKİLATI ▪ Başkanlığın Tarihçesi ▪ Başkanlık Teşkilatının Tanıtılması ▪ Başkanlığın Görevleri B. BAŞKANLIK MEVZUATI ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ▪ Bakanlar Kurulu Kararları ▪ Yönetmelikler ▪ Yönergeler ▪ Genelgeler C. SÖZLEŞMELİ PERSONELİN ÇALIŞTIRILMASINA İLİŞKİN ESASLAR	▪ Din Görevlisi Mevzuat Rehberi, DİB. Yayınları. ▪ Diyanet Aylık Dergi, Diyanetin 90. Yılı Özel Sayısı, Sayı: 279, Mart 2014. ▪ 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu. ▪ Diyanet İşleri Başkanlığı http://www.diyanet.gov.tr/ www.mevzuat.gov.tr ▪ Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar (Bakanlar Kurulu Kararı). ▪ Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usûl ve Esasları Hakkında Yönetmelik.	✓ Kursiyerler, Başkanlığın kuruluşu, teşkilatlanması, misyon ve vizyonu gibi hususlar çerçevesinde kurum tarihi ile ilgili bilgilendirilir. ✓ Başkanlığın merkez, taşra ve yurt dışı birimleri ile bu birimlerin yürüttükleri hizmetlerle ilgili genel bilgiler verilir. ✓ Başkanlıkla ilgili Anayasada yer alan hususlara ve 633 Sayılı Kanun'a değinilir. Ayrıca kursiyerlerin görev alanlarıyla ilgili yönetmelik ve yönergelere atıflarda bulunularak mevzuatla ilgili kavramsal çerçeve oluşturulur. ✓“Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar” çerçevesinde personelin görev, hak ve sorumlulukları konusunda farkındalık kazanmaları sağlanır. ✓ Mevzuat konusunda detaylara girilmeyecek, bu konuda kursiyerlerin özellikle Başkanlık web sayfasına yönlendirilmesi sağlanır. ✓Kursiyerler kamu görevlerinin yürütülmesi esnasında uyulması gereken adalet, dürüstlük, saydamlık, tarafsızlık vb. etik ilkelere uygun davranışlar konusunda bilgilendirilir.
2	▪ Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri		

V. DERSLER VE KREDİLER TABLOSU (2. Modül: Özel Alan Yeterlikleri)

Not: Eğitimin özel alan yeterlikleri ile ilgili ikinci aşaması Genel Müdürlüğümüzce ayrıca planlanacaktır.